

Hozzászólás a *Magyar Geofizika* 63. évfolyamának 4. számában közölt „Uránkutató Iránban” című cikkéhez

Tisztelt Kollégák, dr. Mileji-Salamon Batur a következő levéllel kereste meg Szerkesztőségünket, levelét az alábbiakban szó szerint közöljük.

Letter to Editor-in-Chief
Attn: Dr. Tamas Bodoky

Allow me to continue in Hungarian, in order to other interested people can also read it.

A *Magyar Geofizika* 63. évfolyam (2022) 4. számban közölt Jegyzet

*Uránkutató Iránban (az ELGI 1991–92. évi expedíciói)
Uranium exploration in Iran (Expeditions of ELGI in
1991–92)*

felébresztette emlékeimet.

Már elegendően idős vagyok ahhoz, hogy bármely kiadvány pontatlanságáért szóljak. Azonban az ELGI-ben eltöltött éveim erkölcsileg is kötelez, hogy minden külföldi szolgálatom tisztességes teljesítése, az események *pontos leírását* tartalmazza.

A történeti hűség szerint a szóban forgó project valójában a TESCO külkereskedelmi vállalat kezdeményezésére indult (külkereskedelmi tevékenységet az ELGI nem folytathatott). Az akkori TESCO állandó kiküldött, *Jónás Csaba* (ma is élő tanú) hívta ki a magyar delegációt a tárgyalásokra. NIKEX részéről *dr. Vaskor László*, az ELGI részéről *dr. Salamon Batur* utazott ki 1991. májusában Teheránba. Az iráni Atomic Energy Organization of Iran (AEOI) Exploration Unit vezetőjével, *Sulejmani* úrral és szakmai testületével folytattak tárgyalást. A NIKEX kiküldött szerepe volt a pénzügyi (LC) és ICOTerms feltételekben a megállapodás, az ELGI kiküldött feladata volt a feladat megismerése, a szakmai igények felmérése és az ajánlott geofizikai lyukszelvényező berendezés ismertetése és elfogadtatása. Ezek a tárgyalások több napon át folytak az AEOI helységeiben, és néha nehéz viták után, eredményesen zárultak. A szerződések létrejöttek.

Az iráni fél tájékoztatott, hogy a kijelölt Saghandi területen már dolgoznak kínai geológusok, felszíni mérésekkel és a fúrás adatok feldolgozásával vannak előzetes becsléseik az urántartalomról. Ezeket kellene hitelesen felül-

vizsgálni fúrólukbéli mérésekkel. A ismertett MOLE berendezésekre kikötésük volt a „brand new” állapot. Ez komoly problémát jelentett a leszállításkor Isfahanban történt vámolás során (DDU paritással).

Dr. Salamon Batur az expedíció lebonyolítására, kapcsolattartások, adminisztrációs ügyintézés (pl. a sugárforrások problémái) előkészítésére 1991. szeptember 10-én előre utazott. A közvetlen szakmai irányítás *Szongoth Gábor* feladata volt. A teljes ELGI-csapat 1991. szeptember 11-én este érkezett Teheránba. A nagy távolságok, utazások, elszállásolások és szállítási nehézségek miatt, a tényleges mérési munkák a Shagandi területen késedelemmel kezdődtek. Az első fúrásban a szelvényezés szeptember 26-án 15:00-kor történt. Az ELGI szakmai csapat jól dolgozott, az iráni kollégák készségesen segítettek a helyszíni problémákban. A terepi munkáról készült Final Report leadása után végül a csapat december 11-én hazarepült. Aztán még néhány napig Teheránban tartott a végelszámolás Nikex-AEOI LC alapon. Az AEOI szakemberei rendszeresen felügyelték és elismerték az ELGI-kollégák munkáját. A napi értekezleteken megbeszélések és kiértékelések egyeztetése angolul folytak, a kínai részről egy kínai-angol tolmáccsal, magyar részről *dr. Salamon Batur* közreműködésével. Az iráni geológusok, geofizikusok, még a technikusok is beszéltek angolul.

Záró megjegyzések: A MOLE terepen floppylemezekre rögzített anyagait az ELGI-ben számítógépes teljes feldolgozásra hazahozták. Az iráni fél soha nem kért titoktartási kötelezettséget. A most publikált *Jegyzet* 2023. január 24-én zárul, az 1992. évben történekről semmit nem ír.

Összességében eredményes vállalkozás volt, a Magyar Geofizika jó hírét vitték Iránba.

Tisztelettel,

Dr. Mileji-Salamon Batur